

tet imod at forberede ansøgerlande på at opfylde EU's miljøregler. Dermed bidrager vi til at give disse lande et godt udgangspunkt for en aktiv og en positiv medvirken i den fremtidige miljøpolitik i EU.

På baggrund af de gode erfaringer hidtil vil indsatsen i Østeuropa fortsætte i samme spor med særlig vægt på landene i regionen omkring os, altså i Østersøregionen. Dels gennemføres en betydelig miljøstøtte til de traditionelle forureningsområder som luft, vand og affald samt naturligvis også til det grønne område, dels gennemføres en betydelig hjælp til samfundenes hovedsektorer, energi, landbrug, industri og transport, for at fremme en miljøvenlig udvikling af disse.

Miljøstøtten anvendes også til at fastholde alle østeuropæiske lande i et fælles miljøpolitisk samarbejde gennem den såkaldte Environment for Europe-proces. I dette forum blev den nye Århuskonvention om borgernes miljørettigheder vedtaget. Danmark har lovet at hjælpe den tidligere østblok med at gennemføre disse miljørettigheder, som også vil fastholde og fremme den demokratiske udvikling i hele regionen.

Mens miljøindsatsen i EU-ansøgerlandene virkelig accelererer, så er jeg – det skal ikke være nogen hemmelighed – langt mere bekymret over udviklingen i de østlande, der ikke står over for optagelse i EU. Disse lande – f.eks. en række lande på Balkan og de tidligere Sovjetrepublikker – står over for enorme miljøproblemer, men de har ikke det samme incitament som EU-ansøgerne eller de samme økonomiske støttemuligheder til at prioritere miljøindsatsen i deres hjemlige økonomiske politik.

Selv om nogle af de her lande ligger længere væk fra Danmark, så påvirker deres forurening i visse tilfælde også Danmark; men nok så vigtigt er det, at deres miljøproblemer truer folkesundheden og dermed landenes økonomi og indre stabilitet. Derfor vil vi også gerne yde en begrænset støtte til disse landes miljøindsats via Øststøttemidlerne. Det har vi allerede gjort på Balkanområdet med meget fine resultater.

Det tredje og sidste ben i miljøbistanden, nemlig støtten til Arktis, bygger på et tæt samarbejde mellem de 8 arktiske lande og en tæt inddragelse af de oprindelige folk. Hidtil har indsatsen især rettet sig imod at kortlægge miljøproblemerne, og vi har fået en viden om miljøet i Arktis, som er en værdifuld indikator for miljøets tilstand globalt, og som vi naturligvis skal forstå at udnytte også i internationale for-

handling, f.eks. forhandlingerne om forbud mod POP'erne – POP-konventionen. POP'erne: de persistente og organiske forureningsstoffer.

Vi ser, hvordan opkoncentrationen i fødekæden og havstrømmenes bevægelser betyder, at de oprindelige folk på toppen af kloden i Grønland og de øvrige arktiske lande er hårdt ramt af denne forurening, som er meget alvorlig.

Det er selvfølgelig vigtigt at blive ved at øge dette vidensgrundlag, men der vil fremover ske en drejning af miljøstøtten, så den i højere grad bliver rettet imod at støtte projekter, der forbedrer det lokale miljø i den danske del af Arktis, altså i Grønland. Det kan f.eks. dreje sig om projekter til sikring af rent drikkevand, til sikring af affaldshåndtering, miljørigtig energi-produktion og energibesparelser.

Der er ingen tvivl om, at kan vi vise, hvordan denne slags ofte meget decentrale projekter under arktiske forhold lykkes, så er der et betydeligt spredningspotentiale i forhold til de andre lande rundt om Nordpolen.

Vi skal også bistå de oprindelige folk i den arktiske del af Rusland i bestræbelserne på at få tålelige miljøforhold, ligesom vi gennem internationale konventioner og aftaler vil styrke indsatsen for at begrænse den globale grænseoverskridende forurening af Arktis.

Med de midler, vi nu vil afsætte til miljøbistanden i Øst, i Syd og i Nord, kan Danmark fremover spille en fremtrædende rolle som global miljøhjælper og samarbejdspart.

Ministeren for udviklingsbistand (Poul Nielson):

I 1992 vedtog Folketinget MIKA-bistanden. Det var en opfølgning af Riotopmødets krav om yderligere midler til miljø og udvikling. Dermed markerede vi dansk vilje til at se tingene i sammenhæng og yde en ekstra indsats for miljøet i den samlede bistand.

Denne ekstra indsats og sammenhængen mellem den nye ramme og den almindelige udviklingsbistand er i dag et kvalitetsmærke, vi kan være stolte af. Vores eksempel er især vigtig i en tid, hvor andre rige lande ikke engang lever op til målene for udviklingsbistand stik imod kravene fra Rio.

Man kan ikke adskille bekæmpelsen af fattigdom og hensynet til miljøet. Det er de fattigste, der er tvunget til at leve med de negative konsekvenser af miljøforureningen. Omvendt er